

Article Arrival Date**24.05.2025****Article Published Date****20.06.2025****YABANCI DİL ÖĞRENİMİNDE SOSYAL MEDYA KULLANIMI ÜZERİNE NİTEL
BİR ARAŞTIRMA****A QUALITATIVE STUDY ON THE USE OF SOCIAL MEDIA IN FOREIGN
LANGUAGE LEARNING****Emel YILMAZ¹**

Dr., Kıbrıs Amerikan Üniversitesi, Güzel Sanatlar, ORCID ID: 0009-0000-8220-1321

Öz

Bu çalışma, yabancı dil öğreniminde sosyal medya kullanımı konusuna yöneliktir. Dil öğrenme süreci, bireysel bir çaba olmanın ötesinde, etkileşimli ve topluluk temelli bir yaklaşım gerektiren bir süreçtir. Sosyal medya, bu tür etkileşimli öğrenme ortamlarının kurulmasında önemli bir araç olarak karşımıza çıkar. Google, Google Translate Facebook, Twitter, Youtube, Instagram, TikTok, WhatsApp, Skype gibi platformlar, dil öğrencilerinin birbirleriyle etkileşimde bulunmalarını, pratik yapmalarını ve çeşitli kaynaklara erişim sağlamalarını mümkün kılmaktadır. Bu çalışmada, sosyal medya araçlarının dil öğrenme sürecindeki işlevi incelenerek, sosyal medyanın Türkçe öğrenen Kıbrıs Amerikan Üniversitesi öğrencilerinin bireysel ve toplu gelişimlerine nasıl katkı sağladığı ele alınacaktır. Bu çerçevede çalışmada nitel veri toplama yöntemlerinden derinlemesine görüşme tekniği uygulanmış ve görüşmelerden elde edilen bulgular içerik analizi yapılarak yorumlanmıştır. Çalışma analiz edildiğinde sosyal medya araçları, dil öğrencilerinin kişisel ve toplumsal gelişimlerine katkı sağlayan önemli bir öğrenme kaynağıdır. Bu bağlamda sosyal medya araçlarının sahip olduğu kolay erişim özelliği sayesinde dil öğrenme sürecinde gençlerin birbirleriyle etkileşim sağlamasında etkin rol oynadığı elde edilen bulgular arasındadır. Sosyal medya mecraları sayesinde KAÜ öğrencileri öğrendikleri Türkçe dili konusunda pratik yapma fırsatlarını arttırarak, dil becerilerini geliştirmektedirler. Çalışmanın sonucunda sosyal medyanın sahip olduğu özelliklere bağlı olarak dil öğrenme sürecinde etkin rol oynayan önemli bir araç haline geldiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: Yabancı dil öğrenimi, Sosyal Medya, İçerik Analizi**Abstract**

This study focuses on the use of social media in foreign language learning. The language learning process is more than an individual effort; it requires an interactive and community-based approach. Social media emerges as a significant tool in establishing such interactive learning environments. Platforms such as Google, Google Translate, Facebook, Twitter, YouTube, Instagram, TikTok, WhatsApp, and Skype enable language learners to interact with each other, practice, and access various resources. This study examines the role of social media tools in the language learning process and how they contribute to the individual and collective development of students learning Turkish at Cyprus American University. In this context, qualitative data collection methods, particularly in-depth interviews, were employed, and the findings obtained from the interviews were analyzed and interpreted through content analysis.

When the study was analyzed, it was found that social media tools are an important learning resource that contributes to the personal and social development of language learners. The findings also indicate that social media tools, due to their easy accessibility, play an active role in facilitating interaction among young learners during the language learning process. Thanks to social media platforms, Cyprus American University students are increasing their opportunities to practice the Turkish language they have learned, thus improving their language skills.

The study concludes that, based on the features of social media, it has become an important tool playing an active role in the language learning process.

Keywords: Foreign language learning, Social Media, Content Analysis.

GİRİŞ

İnsanlar, duygu ve düşüncelerini başkalarına ve topluluklara aktarabilmek için en etkili araç olarak dili kullanmaktadırlar (Karaçalı, Dinçer, Eşitgin ve Aslan, 2004: 105). Toplumu bir araya getiren en önemli öge ana dilidir. İnsan dili, insanların dünyayla olan bağlantılarına aracılık edecek en güçlü araç olarak kabul edilir. Dil eğitimi; bilişsel beceriler, hazır bulunuşluk düzeyi, kültürel ve toplumsal özellikler, öğrenme arzusu, anadile hâkimiyet ve çevre gibi birçok faktörün etkin olduğu bir öğrenme biçimidir. Çağın gereksinimlerine ayak uydurabilmek, teknoloji ve bilim alanlarındaki gelişmelere uyum sağlamak isteyen bireyler için günümüzde yabancı dil öğrenimi giderek daha önemli bir hale gelmiştir (Taş, S., & Uğurlu, M. (2019:1).

Özellikle kitle iletişim araçlarının hızla yayılması ve etkinlik alanlarının genişlemesi sonucunda, yabancı dil öğreniminin çok yönlü bir şekilde dönüştüğü ve geliştiği gözlemlenmektedir. İnternetin sunduğu sınırsız olanaklar, bireylerin hızlı biçimde iletişim kurmalarına ve güncel olayları takip ederek kişisel deneyim ve görüşlerini paylaşmalarına olanak sağlamaktadır. İnternetin önemli bir bileşeni olan sosyal medya, toplumların ve bireylerin birbirleriyle iletişim kurma biçimini şekillendirmede kritik bir rol oynamaktadır (Arğın, E., & Çetinkaya, M. 2019: 222). Sosyal medya araçları, toplumun farklı yaş gruplarındaki insanların öğrenme deneyimlerini pekiştirmesinin yanı sıra, çeşitli kurumlar ve akademik çevreler tarafından da etkin bir şekilde kullanılmaktadır. İnternet ve sosyal medyanın toplumsal etkileşim sağlayan bu rolü, bireylerin iletişim becerilerini geliştirmelerine olanak tanımaktadır.

Ülkemizde yabancı dil öğrenimi sürecinde öğrencilerin zorluklarla karşılaştığı bilinen bir gerçektir (Aksoy, M. (2006). Öğrenme biçimi öğretme sürecinde öğretmenlere öğrenme sürecinde ise bireyin kendisine yardımcı olmaktadır. Günümüzde öğrenciler öğrenme biçimlerinin neler olduğunun belirlenmesi konusunda farklı yaklaşımlar vardır (Aksoy, M., & Pakkan, G. 2011:666). Bu araştırmanın temel amacı, yabancı dil ve Türkçe öğrenme süreçlerinde sosyal medya yoluyla öğrenmeyi tercih eden KAÜ öğrencilerinin sosyal medya araçlarından nasıl faydalandıklarını belirlemektir. Buna bağlı olarak, internet ve sosyal medya araçlarının dil öğrenme topluluklarının oluşturulmasındaki rolü incelenecektir. Bu doğrultuda, farklı yaş gruplarından oluşan KAÜ öğrencileri ile nitel veri toplama yöntemlerinden derinlemesine mülakatlar yapılmıştır. Çalışma sonucunda elde edilen veriler, internet ve sosyal medyanın sahip olduğu özellikler doğrultusunda, KAÜ öğrencilerinin dil öğrenme süreçlerinde etkin bir şekilde kullanıldığını ve önemli bir araç olduğunu ortaya koymaktadır.

1.Sosyal Medya ve Dil Öğrenme Süreci: Etkileşimli ve Topluluk Temelli Bir Yaklaşım

Dil öğrenme süreci, yalnızca bireysel bir çabadan ibaret olmayıp etkileşimli ve topluluk temelli bir yaklaşımla şekillenmelidir. Geleneksel öğretim yöntemlerinin ötesinde, sosyal medya

platformları dil öğrenenlere hem pratik yapma hem de sosyal bir bağlamda öğrenme imkânı sunarak bu süreci destekler. Sosyal medya, bireylerin dil becerilerini geliştirmeye katkıda bulunmakla kalmaz, aynı zamanda öğrenme deneyimini daha sosyal ve eğlenceli hâle getirir (Bozavlı, 2017: 627–640). Bu bağlamda, sosyal medya platformları dil öğrenen bireylerin etkileşime geçmesini sağlayarak yalnız olmadıklarını hissetmelerine ve öğrenme süreçlerinin hızlanmasına katkıda bulunur. Facebook, Instagram, WhatsApp grupları ve Skype gibi araçlar; benzer hedeflere sahip öğrencilerin bir araya gelmesine, deneyim paylaşmasına, sorular sormasına ve geri bildirim almasına imkân tanır. Wang & Vásquez (2012) çalışmalarına göre Web 2.0 teknolojileri, öğrenme ortamlarını işbirlikçi, rahat ve topluluk temelli hâle getirerek olumlu bir dil öğrenme atmosferi sağlar. Benzer şekilde Blattner & Fiori (2009), Facebook'un yabancı dil sınıflarında sosyo-pragmatik farkındalık geliştirmeye ve aidiyet duygusu oluşturmaya yardımcı olabileceğini belirtmektedir. Bu doğrultuda sosyal medya, motivasyonu artırarak bireylerin ilerlemesini hızlandırabilir. Sosyal medya araçları, kullanıcıların sosyal etkileşimlerde bulunmalarını ve işbirliği gerektiren projeler geliştirmelerini teşvik eden Web 2.0 tabanlı platformlardır (akt. Arğın, 2019: 7). Bu araçlar, dil öğrencilerine çevrimiçi kaynaklara kolay erişim sağlar. YouTube gibi platformlar, dil dersleri ve pratik yapma fırsatları sunarken, Instagram ve Twitter gibi sosyal medya uygulamaları, öğrencilerin öğrendikleri dili günlük yaşamlarında aktif bir şekilde kullanmalarına olanak tanır. Bu tür etkileşimler, bireylerin hedef dili yalnızca ders ortamlarında değil, aynı zamanda gerçek yaşam bağlamlarında da deneyimlemelerini sağlar. Günlük paylaşımlara maruz kalmak, dil öğrenenlerin kültürel unsurları fark etmelerine ve hedef dilde düşünme becerilerini geliştirmelerine katkıda bulunur. Böylece dil, yalnızca bir öğrenme nesnesi olmaktan çıkarak, bireyin yaşamının doğal bir parçası haline gelir.

1.2. Sosyal Medya ve Dil Öğretiminde Etkin Kullanım

Zaman ve mekân kısıtlaması olmaksızın dil öğrenme fırsatları sunan sosyal medya, son yıllarda eğitim alanında yaygın olarak kullanılmaya başlanmıştır. Facebook, YouTube, Instagram ve Twitter gibi platformlar, dil öğrencilerinin sıklıkla tercih ettiği araçlar arasındadır. Web 2.0 teknolojileri, çevrimiçi kaynaklara erişimi kolaylaştırarak öğrenme sürecini daha etkili kılar (Duffy, 2009). Örneğin, YouTube dil dersleri ve pratik imkânları sunarken, WhatsApp gruplarında yapılan sohbetler günlük dil kullanımına dair pratik bilgiler sağlar; Skype ise gerçek zamanlı konuşma pratiği yapma olanağı tanır (Vural & Bat, 2010). Çangal (2020), sosyal medya araçlarının öğrenme süreçlerinde kullanıcıya esneklik ve anında geri bildirim imkânı sunduğunu belirtmektedir. Ayrıca internet üzerinden sunulan içeriklerin ekonomik oluşu, öğrencilerin zaman ve sosyallik gibi alanlarda tercih yapmasını kolaylaştırmaktadır (Sarıdaş & Deniz, 2018: 34). Sosyal medya platformları, dil öğrencilerinin belirli gruplar oluşturarak iş birliği yapmalarına olanak verir; öğretmenler ve öğrenciler arasında bilgi paylaşımı ve geri bildirim süreci sağlanarak öğrenme ortamı daha güvenli ve etkili hâle gelir. Bu tür platformlarda, öğretmenler ve öğrenciler birbirlerine sorular sorabilir, ders içerikleri ve kaynaklar paylaşabilir. Ayrıca, öğrencilere geri bildirim sağlayarak öğrenme sürecinde doğruluk ve etkinlik açısından güvenli bir alan sunar (Çangal, 2020: 57). E-posta ve SMS gibi iletişim araçları da kurs dışı destek sağlamada önemli bir rol oynar. Öğrenciler, öğretmenlerinden ve arkadaşlarından gelen mesajlarla öğrendikleri dili uygulama fırsatı bulur, gelişimlerini takip edebilirler. Böylece sosyal medya ve dijital iletişim platformları, öğrenme motivasyonunu artırarak bireylerin dil becerilerini geliştirmelerine önemli katkılar sunar.

2. Dil ve Kültürel Bağlamda Sosyal Medyanın Rolü

Dil öğrenme süreci, yalnızca dilin gramer kurallarını veya kelime bilgisi edinmekle sınırlı kalmayıp, aynı zamanda dilin kültürel ve sosyal bağlamda nasıl kullanıldığını anlamayı da içerir. Bu bağlamda, sosyal medya platformları, dil öğrencilerinin farklı kültürlerden gelen bireylerle etkileşime geçmesini sağlar ve dilin doğal kullanımını gözlemleme olanağı sunar.

Instagram, Twitter ve benzeri platformlar, öğrencilerin dilin gündelik kullanımını takip etmelerine, belirli dilde popüler olan haberleri, eğlence içeriklerini ve güncel gelişmeleri takip ederek dilin gerçek dünyadaki işlevini daha iyi kavramalarına yardımcı olur (Kern, 2014). Bu tür sosyal medya etkileşimleri, dil öğrencilerinin sadece dil becerilerini geliştirmekle kalmayıp, aynı zamanda hedef dilin sosyal ve kültürel yapısını da keşfetmelerine olanak verir (Blattner & Fiori, 2009). Ayrıca, sosyal medya araçları, dil öğrenme sürecini daha erişilebilir, etkileşimli ve eğlenceli hale getirir; öğrencilere pratik yapma, geri bildirim alma ve kaynak paylaşımı gibi olanaklar sunar. Ancak, bu sürecin verimli olabilmesi için öğreticilerin rehberliğinde sistematik bir yaklaşım benimsenmesi önemlidir (Çangal, 2020). Öğreticinin yönlendirmeleriyle sosyal medya, dil öğrenme sürecini destekleyen etkili ve güçlü bir araç haline gelir.

3. Yöntem

3.1. Araştırma Modeli

Bu araştırma, Türkçe öğrenen yabancı uyruklu Kıbrıs Amerikan Üniversitesi (KAÜ) öğrencilerinin sosyal medya kullanım alışkanlıklarını belirlemeyi ve sosyal medya araçlarının dil öğrenme topluluklarının oluşumundaki rolünü incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışma, nitel araştırma yöntemlerinden biri olan olgubilim (fenomenoloji) deseniyle gerçekleştirilmiştir. Veriler, yarı yapılandırılmış görüşme tekniğiyle toplanmış; elde edilen bulgular doğrultusunda sosyal medyanın dil öğrenme süreçlerine etkisi ve toplu gelişimi nasıl desteklediği analiz edilmiştir.

Yabancı dil öğrenme süreci, günümüzde teknolojik gelişmelerin ve sosyal medyanın etkisiyle önemli bir dönüşüm geçirmektedir. Sosyal medya, dil öğrencilerine birbirleriyle etkileşim kurabilecekleri, pratik yapabilecekleri ve dil becerilerini geliştirebilecekleri bir ortam sunmaktadır. Bu bağlamda, araştırmanın temel amacı, Türkçe öğrenen yabancı uyruklu KAÜ öğrencilerinin sosyal medya kullanım alışkanlıklarını ortaya koymak ve sosyal medyanın dil öğrenme topluluklarının oluşumundaki etkisini değerlendirmektir. Ayrıca, sosyal medya araçlarının bireysel ve toplu öğrenme üzerindeki katkıları da ayrıntılı olarak ele alınmıştır.

3.2. Araştırma Yöntemi

Araştırma, nitel araştırma yöntemine dayanmakta olup, **olgubilim (fenomenoloji)** deseniyle gerçekleştirilmiştir. Olgubilim deseni, bireylerin belirli bir olguya ilişkin deneyimlerini ve bu olguya yükledikleri anlamları derinlemesine analiz etmeyi amaçlamaktadır (Creswell, 2018). Bu bağlamda çalışma, sosyal medya kullanımının dil öğrenme sürecine etkilerini anlamaya yönelik olarak tasarlanmıştır. Veri toplama sürecinde, **yarı yapılandırılmış görüşme** tekniği kullanılmıştır. Bu teknik, katılımcıların düşüncelerini doğal ve özgür bir biçimde ifade etmelerine olanak sağlayarak araştırmacının derinlemesine bilgi edinmesini kolaylaştırmaktadır (Yıldırım & Şimşek, 2008). Görüşmeler, araştırmanın amacına uygun olarak hazırlanan açık uçlu sorularla gerçekleştirilmiş ve elde edilen veriler betimsel analiz yöntemiyle çözümlenmiştir.

Alan yazında genel olarak iki tür görüşme tekniğinden söz edilmektedir. Bunlardan ilki, önceden belirlenmiş soru ve yanıtlardan oluşan **yapılandırılmış görüşme**; diğeri ise, daha esnek bir yapıya sahip olan ve açık uçlu sorulardan oluşan **yarı yapılandırılmış görüşme** tekniğidir (Yıldırım & Şimşek, 2008, s. 120). Bu çalışmada, katılımcıların deneyimlerini serbestçe aktarabilmelerine olanak tanıyan **yarı yapılandırılmış görüşme** yöntemi tercih edilmiştir. Yabancı dil öğreniminde sosyal medya kullanımının incelenmesinde olgubilim deseni kullanılmış ve katılımcılarla görüşme yapılmıştır. Ayrıca çalışmada yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile konunun amacına uygun açık uçlu sorular sorulmuştur. Görüşmeler esnek

şekilde düzenlenmiş ve yanlış anlaşılmalari önlemek için ifadeler tekrarlanmıştır. Katılımcılar KAÜ de öğrenim gören ve dil öğrenimi için interneti ve sosyal medyayı kullanan öğrencilerden oluşturulmuştur. Bu araştırmada yukarıdaki literatür taramasında aktarılan bilgiler doğrultusunda aşağıda sıralanan sorular cevaplanmaya çalışılmıştır:

Araştırma Sorusu 1: Katılımcılar yabancı dil öğreniminde sosyal medyayı kullanıyor mu?

Araştırma Sorusu 2: Kişilerin Yabancı Dil Öğreniminde Hangi Sosyal Medya Aracını kullanıyorlar ve Demografik Bilgileri nelerdir?

Araştırma Sorusu 3: “Dil öğrenimi için internetten nasıl faydalaniyorsunuz?”

Araştırma Sorusu 4: Katılımcılar dil öğrenimi sosyal medyada ne kadar vakit geçiriyorlar?

Araştırma Sorusu 5: Katılımcılara göre sosyal medya dil öğrenimi için yeterli bir platform mudur?

3.3. Katılımcılar ve Veri Toplama Süreci

Araştırma, Kıbrıs Amerikan Üniversitesi’nde Türkçe öğrenen yabancı uyruklu öğrencilerden oluşan bir katılımcı grubuyla gerçekleştirilmiştir. Katılımcılar, dil öğrenme süreçlerinde sosyal medya ve interneti aktif olarak kullanan öğrenciler arasından amaçlı örnekleme yöntemiyle seçilmiştir. Veriler, katılımcılarla yapılan yarı yapılandırılmış görüşmeler aracılığıyla toplanmıştır. Görüşmeler sırasında katılımcılara, sosyal medya kullanım alışkanlıkları, sosyal medyanın dil öğrenme sürecine etkileri ve sosyal medya araçlarının topluluk oluşturmadaki rolü hakkında açık uçlu sorular yöneltilmiştir.

3.4. Araştırma Modeli

Bu çalışma, Türkçe öğrenen yabancı uyruklu Kıbrıs Amerikan Üniversitesi (KAÜ) öğrencilerinin öğretim süreçlerinde sosyal medya kullanımına yönelik görüşlerini ortaya koymayı amaçlayan bir **durum çalışmasıdır**. Araştırmada, **nitel araştırma yöntemi** benimsenmiştir. Nitel araştırmalar, doğal ortama duyarlılık gösteren, olgulara bütüncül bir bakış açısıyla yaklaşan, bireylerin algılarını ortaya çıkarmaya imkân tanıyan ve elde edilen veriler doğrultusunda tümevarımsal analiz yapılmasına olanak sağlayan esnek araştırma desenleridir (Demirli, 2007, s. 59). Bu doğrultuda, araştırma **olgubilim (fenomenoloji)** deseni ile yapılandırılmıştır. Olgubilim çalışmaları, katılımcıların belirli bir olguya ilişkin yaşantılarını, deneyimlerini ve bu yaşantılara yükledikleri anlamları derinlemesine incelemeyi amaçlar (Creswell, 2018, s. 97). Olgubilim araştırmalarında temel veri toplama aracı **görüşmelerdir** ve bu görüşmeler aracılığıyla bireysel yaşantıların analizine odaklanılır (Yıldırım & Şimşek, 2008, s. 74–75).

3.5. Çalışma Kümesi

Araştırmanın çalışma grubunu, Türkçe dil öğrenimi amacıyla internet ve sosyal medya araçlarını aktif olarak kullanan, Kıbrıs Amerikan Üniversitesi’nde öğrenim gören yabancı uyruklu öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında, 5’i erkek ve 5’i kız olmak üzere toplam 10 yabancı uyruklu öğrenci ile görüşme gerçekleştirilmiştir. Katılımcılar, **amaçlı örnekleme** yöntemlerinden biri olan **ölçüt örnekleme** tekniğiyle seçilmiştir. Bu doğrultuda, farklı yaş gruplarına mensup, farklı ülke vatandaşlığına sahip ve dil öğrenme sürecinde sosyal medya kullanım deneyimi bulunan bireylerin araştırmaya dahil edilmesine özen gösterilmiştir. Böylece, araştırmanın amacı doğrultusunda sosyal medya kullanımının dil öğrenme süreçlerine etkisinin çeşitli bakış açılarından değerlendirilmesi hedeflenmiştir.

3.6. Görüşme Uygulaması ve Verilerin Toplanması

Görüşmeler, 09 Şubat 2025 ile 17 Şubat 2025 tarihleri arasında, Kıbrıs Amerikan Üniversitesi’nde öğrenim gören ve internet ile sosyal medyayı aktif olarak kullanan yabancı

uyruklu 10 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Katılımcılar, yabancı dil öğrenimi sürecinde sosyal medya ve interneti etkin biçimde kullanan bireylerden oluşmaktadır. Görüşmeler, her bir katılımcı ile ortalama 25 ila 35 dakika arasında sürmüştür. Veri toplama aracı olarak **yarı yapılandırılmış görüşme formu** kullanılmıştır. Görüşmeler sırasında sorular, esnek bir yaklaşımla yöneltilmiş ve katılımcıların verdiği yanıtlar ses kayıt cihazı ile kaydedilmiştir. Her görüşme sonrasında, alınan ses kayıtları özgün hâline sadık kalınarak yazılı metne dönüştürülmüş ve analiz sürecinde bu dökümler esas alınmıştır.

4.Bulgular

4.1. Araştırmanın; Birinci sorusu: “Katılımcılar yabancı dil öğreniminde sosyal medyayı kullanıyor mu? sorusuna tüm katılımcılar evet şeklinde yanıt vermiştir.

Araştırmanın; İkinci sorusu “Katılımcıların yabancı dil ve Türkçe öğrenimi konusunda sosyal medyada araçlarından hangisini kullandıkları ile Demografik Bilgileri” şeklinde ifade edilmiştir. Bu sorunun cevabını öğrenebilmek için Tablo 1’de demografik bilgilerine yer verilmiştir.

Tablo 1: Kişilerin Yabancı Dil Öğreniminde Hangi Sosyal Medya Aracını kullandıkları ile Demografik Bilgileri

	Cinsiyet	Yaş	Uyruğu	Eğitim Durumu	Kullandığı Sosyal Medya Araçları
1. Katılımcı	Kadın	27	Rusya	Lisans	Facebook, Haber Siteleri
2. Katılımcı	Kadın	30	Kırgızistan	Lisans	Google Translate ve Instagram
3. Katılımcı	Kadın	18	Türkmenistan	Lisans	Google Translate ve Instagram
4. Katılımcı	Kadın	19	Türkmenistan	Lisans	Facebook, Instagram ve TikTok
5. Katılımcı	Kadın	35	Türkmenistan	Lisans	Google, Youtube ve Instagram
6. Katılımcı	Erkek	19	Kırgızistan	Lisans	Google, Youtube ve Instagram
7. Katılımcı	Erkek	19	Kırgızistan	Lisans	Whatsap, Instagram Youtube
8. Katılımcı	Erkek	21	Kırgızistan	Lisans	Whatsap, Youtube ve Instagram
9. Katılımcı	Erkek	18	Kırgızistan	Lisans	Google, Youtube ve Instagram
10. Katılımcı	Erkek	22	Kırgızistan	Lisans	Google, Youtube ve Instagram

Tablo 1’de görüşmecilerin cinsiyet, yaş, uyruğu, eğitim durumu gibi demografik bilgilerin yanı sıra katılımcıların kullandığı sosyal medya araçları yer almıştır. Katılımcıların hepsi en az bir lisans derecesine sahiptir. Katılımcılardan beşi kadın ve beşi erkek yabancı uyruklu olmak üzere toplam on öğrenci ile görüşme yapılmıştır. Araştırmaya dâhil edilen öğrencilerin tamamı sosyal medya araçlarını aktif biçimde kullanmaktadır. Öğrencilere en çok kullandıkları sosyal medya araçları sorulmuş ve farklı yanıtlar gelmiştir. Bu bağlamda öğrencilerin en çok Google, Google Translate, WhatsApp, Youtube, Instagram, Facebook platformlarını kullandığı, TikTok’u yalnızca bir öğrencinin kullandığı ve katılımcıların Twitter’ın kullanılmadığı tespit edilmiştir. Aynı şekilde katılımcıların %50 si Google translate kullandıklarını, Youtube’dan video izleme yoluyla online ders imkanlarından yararlandıklarını vurgulamıştır.

Araştırmanın; üçüncü sorusu: “Katılımcıların dil öğrenimi için sosyal medyayı tercih etme nedeni nedir?” şeklinde ifade edilmiştir. Bu sorunun cevabını öğrenebilmek yapılan görüşmede “Dil öğrenimi için internetten nasıl faydalaniyorsunuz?” şeklindeki soruya katılımcılardan alınan değerlendirmeler şu şekildedir: 1. Katılımcı; (Kadın) “Çünkü yeterince yabancı dil kitabım yoktur. Ücretsiz olarak online video izliyorum.” 2. Katılımcı; (Kadın) “Youtube’de eğitim videolarını izliyorum. 3. Katılımcı; (Kadın) İnterneti hiç anlamadığım ve önceden duymadığım sözcükleri öğrenmek için kullanıyorum.” 4. Katılımcı; (Kadın) Sosyalleşmek için

kullanıyorum. 5. Katılımcı; (Kadın) “Bilgi almak ve kitap okumak için kullanıyorum”. 6. Katılımcı; (Erkek) İnterneti önceden duymadığım sözcükleri öğrenmek için kullanıyorum.” 7. Katılımcı; (Erkek) İnterneti önceden duymadığım sözcükleri öğrenmek için kullanıyorum.” 8. Katılımcı; (Erkek) Ücretsiz olarak online video izliyorum. 9. Katılımcı; (Erkek) Sosyalleşmek için kullanıyorum. 10. Katılımcı; (Erkek) Bilgi almak ve kitap okumak için kullanıyorum.

Elde edilen bulgular doğrultusunda katılımcıların %100 ü dil öğrenimi konusunda internetin sağladığı çevrimiçi olanaklar sayesinde eğitim sitelerini kullandıklarını ifade etmiştir. Aynı zamanda bu 10 kişinin %50 si eğitim sitelerini ücretsiz eğitim olanakları sağladığı için faydalandıklarını ve geriye kalan %50 si ise kitap okuma imkanının yanı sıra bilgiye erişim sağladığını vurgulamıştır.

Araştırmanın; dördüncü sorusu: “Katılımcılar dil öğrenimi için sosyal medyada ne kadar zaman geçiriyorsunuz?” şeklinde ifade edilmiştir. Bu sorunun cevabını öğrenebilmek yapılan görüşmede “Dil öğrenimi için haftada kaç saat kaç gün vakit geçirdikleri sorulmuştur. Bu bağlamda sorulara katılımcılardan alınan değerlendirmeler şu şekildedir:

Tablo 2: Katılımcıların Türkçe Dili Öğrenimi için sosyal medya da harcadıkları zaman durumları

Türkçe Dilini öğrenmek için sosyal medyada haftada kaç gün harcıyorsun? / kaç saat harcıyorsun			
1. Katılımcı	Kadın	Haftada her gün	2 saat kullanıyorum
2. Katılımcı	Kadın	Haftada 4 kez	1 saat kullanıyorum
3. Katılımcı	Kadın	Haftada her gün	1 saat vakit geçiriyorum
4. Katılımcı	Kadın	Haftada üç gün	2 saat vakit geçiriyorum
5. Katılımcı	Kadın	Haftada dört gün	3 saat vakit geçiriyorum
6. Katılımcı	Erkek	Haftada üç gün	4 saat vakit geçiriyorum
7. Katılımcı	Erkek	Haftada her gün	8 saat vakit geçiriyorum
8. Katılımcı	Erkek	Haftada her gün	2 saat vakit geçiriyorum
9. Katılımcı	Erkek	Haftada her gün	3 saat vakit geçiriyorum
10. Katılımcı	Erkek	Haftada iki gün	2 saat vakit geçiriyorum

Katılımcıların Türkçe Dili Öğrenimi için sosyal medya da yoğun zaman harcadıkları görülmektedir. Sosyal medyayı kullanan katılımcılar günlük olarak 1 ile 8 saat aralığında bu sitelerde zaman geçirmektedir. Genel olarak baktığımızda katılımcılar sosyal medya üzerinden yabancı dil eğitimini yeterli bulduklarını belirtmişlerdir.

Araştırmanın; beşinci sorusu: “Katılımcılara göre Türkçe dil öğrenimi için sosyal medya yeterli bir platform mudur? Diğer platformlardan farklı olarak size sunduğu olanakları var mıdır?” şeklindeki sorulara katılımcılardan alınan değerlendirmeler şu şekildedir: 1. Katılımcı (Kadın); “Evet. Sosyal medya hızlı ve çok çeşitli bilgi fırsatı sunduğu için yüz yüze eğitimden farklı olanaklara sahiptir. Ancak yeterli değildir çünkü grameri yüz yüze öğrenmek gerekmektedir”. 2. Katılımcı (Kadın); “Evet, sürekli zaman geçirdiğim için yeterlidir”. 3. Katılımcı (Kadın); “Evet her türlü bilgiye erişim sağlıyor ve her sorduğum sorunun cevabını alabiliyorum”. 4. Katılımcı (Kadın); “Bilgiye hızlı erişim sağlamak için yeterlidir ama Türkçe Dilinin tarihi ve grameri öğrenmek açısından yeterli değildir. 5. Katılımcı (Kadın); “Araştırma yapmak, soru sormak ve bilgi edinmek için yeterlidir”. 6. Katılımcı (Erkek); “Türkçe öğrenmeyi kolaylaştırıyor”. 7. Katılımcı (Erkek); “Türkçeyi öğrenmeyi orta seviyede kolaylaştırdığını düşünüyorum”. 8. Katılımcı (Erkek); “Çevremdeki insanlarla pratik yapmamı sağlıyor ve Türkçe öğrenmemi kolaylaştırıyor”. 9. Katılımcı (Erkek); Bilgiye hızlıca erişmek açısından çok

farklı imkanlar sunuyor. Bu açıdan yeterli buluyorum. 10. Katılımcı (Erkek); Birçok konuda farklı bilgiler sunduğu gibi Türkçe öğrenme konusunda da ücretsiz olanaklar sağlıyor.

Genel olarak katılımcılar, internetin ve sosyal medya platformlarının sunduğu hızlı erişim ve sınırsız bilgi olanakları sayesinde Türkçe dil öğrenme sürecinde bu araçların yeterli ve destekleyici olduğunu ifade etmişlerdir. Katılımcıların büyük bir bölümü, özellikle anlamını bilmedikleri Türkçe kelimeleri öğrenme sürecinde sosyal medyanın etkili olduğunu, aynı zamanda diğer dil öğrencileriyle etkileşim kurma imkânı sunduğu için öğrenme motivasyonlarını artırdığını belirtmiştir.

Bu bağlamda, Kıbrıs Amerikan Üniversitesi'nde öğrenim gören yabancı uyruklu öğrenciler arasında sosyal medya kullanımının dil öğrenimi açısından yaygın ve etkili bir araç olarak benimsendiği sonucuna ulaşılmıştır. Elde edilen bulgular doğrultusunda, dil öğrenme sürecinde öğrencilerin geleneksel yazılı kaynaklardan ziyade, sosyal medya aracılığıyla sunulan **görsel ve etkileşimli içerikleri** tercih ettikleri görülmüştür.

Günümüzde internet ve sosyal medya araçları, yabancı dil öğrenme süreçlerinde etkili ve tamamlayıcı birer öğrenme aracı olarak ön plana çıkmaktadır. Bu platformlar, bireylerin sadece dilsel yeterlilik kazanmalarını sağlamakla kalmayıp aynı zamanda sosyal, kültürel ve bilişsel gelişimlerine de katkı sunmaktadır. Araştırma bulguları doğrultusunda, Kıbrıs Amerikan Üniversitesi'nde öğrenim gören yabancı uyruklu öğrencilerin Türkçe öğrenme süreçlerinde sosyal medya araçlarını aktif ve yaygın biçimde kullandıkları belirlenmiştir.

Özellikle Google, Google Translate, Facebook, TikTok, Twitter, YouTube, Instagram, WhatsApp ve Skype gibi dijital platformlar sayesinde öğrenciler, öğrenme toplulukları oluşturarak bu gruplar üzerinden hem bireysel hem de işbirliğine dayalı öğrenme fırsatları elde etmektedir. Bu mecralar aracılığıyla gerçekleştirilen yazılı, görsel ve sözlü paylaşımlar; öğrencilerin Türkçe'deki kelime dağarcığını genişletmesine, dil bilgisi yapılarını anlamasına ve öğrendiklerini pratikte uygulamasına imkân tanımaktadır.

Sosyal medya araçlarının sunduğu etkileşimli ortamlar, öğrencilerin yalnızca akademik değil, kültürel bağlamda da dilin nasıl ve hangi durumlarda kullanıldığını gözlemlemelerine ve anlamalarına yardımcı olmaktadır. Böylece öğrenciler, Türkçeyi yalnızca bir ders içeriği olarak değil, aynı zamanda toplumsal bir iletişim aracı olarak da deneyimleyebilmektedir.

Sonuç olarak, sosyal medya platformları; dil öğrencilerinin dil becerilerini geliştirmeleri, öğrenmeye yönelik motivasyonlarını artırmaları ve öğrenme süreçlerine aktif katılım sağlamaları açısından etkili ve destekleyici bir öğrenme kaynağı olarak değerlendirilmektedir. Bu bağlamda, sosyal medya yalnızca bireysel öğrenme süreçlerini desteklemekle kalmayıp, aynı zamanda dil öğrencilerinin kişisel ve toplumsal gelişimlerine de olumlu yönde katkı sunmaktadır.

4. Bulgular ve Tartışma

Araştırma bulguları, sosyal medyanın yabancı dil öğrenme sürecinde önemli ve etkili bir araç olarak kullanıldığını göstermektedir. Katılımcıların büyük çoğunluğu, sosyal medya platformlarını dil öğrenme kaynaklarına erişim sağlama, diğer dil öğrencileriyle etkileşimde bulunma ve dil becerilerini geliştirme amacıyla kullandıklarını ifade etmiştir. Özellikle Türkçe öğrenen öğrenciler açısından sosyal medya, öğrenme topluluklarının oluşturulması ve dil becerilerinin geliştirilmesi bakımından etkili bir araç olarak öne çıkmaktadır.

Katılımcılar, sosyal medya üzerinde yer alan gruplarda Türkçe pratiği yapma, dil öğrenme süreçlerine ilişkin paylaşımlarda bulunma ve çeşitli eğitim materyallerinden yararlanma fırsatları bulduklarını belirtmişlerdir. Bu durum, sosyal medyanın öğrenme sürecine sağladığı

destek kadar, öğrencilerin kendilerini ifade etmeleri ve anlamlı topluluklar kurmaları açısından da önemli bir işlev üstlendiğini ortaya koymaktadır.

Ayrıca, katılımcılar sosyal medya aracılığıyla sadece dil becerilerini geliştirmekle kalmayıp, farklı kültürlerden bireylerle etkileşime girerek kültürel farkındalıklarını artırdıklarını vurgulamışlardır. Bu da, dil öğrenme sürecinin sosyal ve kültürel boyutlarının derinlemesine kavranmasına katkı sağlamaktadır. Sonuç olarak, sosyal medya platformları, yabancı dil öğrenme süreçlerinde hem bilişsel hem de sosyal ve kültürel gelişimi destekleyen çok boyutlu bir öğrenme ortamı sunmaktadır.

5.Sonuç ve Öneriler

Günümüzde internet ve sosyal medya araçları, yabancı dil öğrenme süreçlerinde etkili ve tamamlayıcı birer öğrenme aracı olarak ön plana çıkmaktadır. Bu platformlar, bireylerin sadece dilsel yeterlilik kazanmalarını sağlamakla kalmayıp aynı zamanda sosyal, kültürel ve bilişsel gelişimlerine de katkı sunmaktadır. Araştırma bulguları doğrultusunda, Kıbrıs Amerikan Üniversitesi'nde öğrenim gören yabancı uyruklu öğrencilerin Türkçe öğrenme süreçlerinde sosyal medya araçlarını aktif ve yaygın biçimde kullandıkları belirlenmiştir.

Özellikle Google, Google Translate, Facebook, TikTok, Twitter, YouTube, Instagram, WhatsApp ve Skype gibi dijital platformlar sayesinde öğrenciler, öğrenme toplulukları oluşturarak bu gruplar üzerinden hem bireysel hem de işbirliğine dayalı öğrenme fırsatları elde etmektedir. Bu mecralar aracılığıyla gerçekleştirilen yazılı, görsel ve sözlü paylaşımlar; öğrencilerin Türkçe'deki kelime dağarcığını genişletmesine, dil bilgisi yapılarını anlamasına ve öğrendiklerini pratikte uygulamasına imkân tanımaktadır.

Sosyal medya araçlarının sunduğu etkileşimli ortamlar, öğrencilerin yalnızca akademik değil, kültürel bağlamda da dilin nasıl ve hangi durumlarda kullanıldığını gözlemlemelerine ve anlamalarına yardımcı olmaktadır. Böylece öğrenciler, Türkçeyi yalnızca bir ders içeriği olarak değil, aynı zamanda toplumsal bir iletişim aracı olarak da deneyimleyebilmektedir.

Sonuç olarak, sosyal medya platformları; dil öğrencilerinin dil becerilerini geliştirmeleri, öğrenmeye yönelik motivasyonlarını artırmaları ve öğrenme süreçlerine aktif katılım sağlamaları açısından etkili ve destekleyici bir öğrenme kaynağı olarak değerlendirilmektedir. Bu bağlamda, sosyal medya yalnızca bireysel öğrenme süreçlerini desteklemekle kalmayıp, aynı zamanda dil öğrencilerinin kişisel ve toplumsal gelişimlerine de olumlu yönde katkı sunmaktadır.

6.Referanslar

Aksoy, M. (2006). *Orta öğretim öğrencilerinin yabancı dil öğrenme biçimlerinin belirlenmesi üzerine bir araştırma* (Yüksek lisans tezi). Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Aksoy, M., & Pakkan, G. (2011). Orta öğretim öğrencilerinin yabancı dil öğrenme biçimlerinin belirlenmesi üzerine bir araştırma. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 9(4), 665-678.

Arğın, E., & Çetinkaya, M. (2019). Yabancı dil öğreniminde internet ve sosyal medya kullanımı üzerine nitel bir araştırma. *International Journal of Language Academy*, 7(4), 221-231. <https://doi.org/10.29228/ijla.29176>

Blattner, G., & Fiori, M. (2009). Facebook in the language classroom: Promises and possibilities. *International Journal of Instructional Technology and Distance Learning*, 6(1), 17-28.

- Bozavlı, E. (2017). Yabancı dilde öğrenenlerin sosyal medya aracılığıyla sözel dil becerilerinin geliştirilmesine yönelik algıları. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 6(1), 627–640.
- Çangal, H. (2020). Sosyal medya ve dil öğrenimi: Öğrenme sürecinde etkili araçlar. *Dil ve Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 8(2), 50-62.
- Çangal, Ö. (2019). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde sosyal medya kullanımına yönelik öğretici görüşleri. In M. Durmuş (Ed.), *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi doktora programı 1. öğrenci sempozyumu bildiriler* (ss. 67-93). Ankara: Nobel.
- Creswell, J. W. (2018). *Nitel araştırma yöntemleri: Beş yaklaşıma göre nitel araştırma ve araştırma deseni* (M. Bütün & S. B. Demir, Çev.). Siyasal Kitabevi.
- Demirli, C. (2007). Bilgisayar destekli öğretime ilişkin öğrenci görüşlerinin değerlendirilmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5(4), 635–655.
- Demirli, C. (2007). *E-portfolyo öğretim sürecinin öğrenenlerin tutumları ve algıları üzerine etkisi* (Yayımlanmamış doktora tezi). Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.
- Duffy, P. (2009). Engaging the YouTube Google-eyed generation: Strategies for using Web 2.0 in teaching and learning. *Electronic Journal of e-Learning*, 2(6), 119-129.
- Karaçalı, A., Eşitgin, D., & Aslan, C. (2004). Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Şükrü Halûk Akalın'la söyleşi. *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi: "Popüler Kültür ve Gençlik" Özel Sayısı*, (57), 105-117.
- Kern, R. (2014). Technology as pharmakon: The promise and perils of the Internet for foreign language education. In M. Thomas, H. Reinders, & M. Warschauer (Eds.), *Contemporary computer-assisted language learning* (pp. 13–29). Bloomsbury Academic.
- Sarıdaş, G., & Deniz, M. (2018). Çevrimiçi öğrenme topluluklarının öğretmenlerin mesleki gelişimine etkisine yönelik öğretmen görüşleri. *Çağdaş Yönetim Bilimleri Dergisi*, 1(5), 11-41.
- Taş, S., & Uğurlu, M. (2019). Dil eğitiminde teknoloji ve sosyal medya etkisi [Kitap bölümü]. ResearchGate. <https://www.researchgate.net/publication/346032565>
- Vural, Z. B. A., & Bat, M. (2010). Yeni bir iletişim ortamı olarak sosyal medya: Ege Üniversitesi İletişim Fakültesine yönelik bir araştırma. *Journal of Yaşar University*, 20(5), 3348-3382.
- Wang, S., & Vásquez, C. (2012). Web 2.0 and second language learning: What does the research tell us? *CALICO Journal*, 29(3), 412–430. <https://doi.org/10.11139/cj.29.3.412-430>
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (6. Baskı). Seçkin Yayıncılık.